

แนวทางการเขียนข้อสังเกต

หมวด	ข้อสังเกตที่ตรวจพบ	สาเหตุและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
1. ข้อสังเกตต่อรายการในงบการเงิน		
1.1	<p>(ระบุนรายการบัญชี)</p> <p>เงินสด</p> <p>(ระบุลักษณะของข้อสังเกต)</p> <p>เก็บรักษาเงินสดเกินกว่าระเบียบสหกรณ์ที่กำหนด ว่าด้วยการรับ-จ่าย และเก็บรักษาเงิน พ.ศ. ตามระเบียบและมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุดที่..... ครั้งที่.... /.....กำหนดให้เก็บรักษาเงินสดได้ไม่เกินวันละ 500,000 บาท</p> <p>(ระบุวิธีการที่ตรวจพบ)</p> <p>จากการเข้าปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปีสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2562 ได้ทำการตรวจนับเงินสดคงเหลือมือในวันที่ 14 มิถุนายน 2562 มีเงินสดให้ตรวจนับจำนวน 644,827.79 บาท บ ซึ่งเก็บรักษาเงินไว้เกินกว่าระเบียบที่กำหนดไว้ และได้เปรียบเทียบยอดเงินสดคงเหลือตามสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไปตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2561 ถึงวันที่ 14 มิถุนายน 2562 กับวงเงินที่กำหนดไว้ในระเบียบ พบว่าผู้เก็บรักษาเงิน เก็บรักษาเงินสดไว้เกินกว่าระเบียบกำหนดจำนวน รวม..... วัน</p> <p>(ในการแจ้งผู้สอบควรพิจารณาความถี่/ระยะเวลาที่เกินวงเงิน และควรมีสาระสำคัญต่องบการเงิน)</p>	<p>(สาเหตุให้ระบุผู้กระทำ/ผู้ละเว้น เรื่องใด)</p> <p>-เนื่องจากเจ้าหน้าที่การเงิน(หรือผู้มีหน้าที่) ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ ว่าด้วยการรับจ่ายเงินสดของสหกรณ์ โดยการเก็บเงินสดไว้เกินกว่าที่ระเบียบกำหนด</p> <p>-ผู้จัดการ (ระบุผู้ควบคุมผู้งาน) ไม่ได้กำกับควบคุมให้เจ้าหน้าที่การเงินเก็บรักษาเงินสดให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>(ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น)</p> <p>การเก็บรักษาเงินสดเกินกว่าระเบียบสหกรณ์อาจเป็นช่องทางในการทุจริตนำเงินไปใช้จ่ายส่วนตัว หรือเกิดการสูญหายจากการถูกโจรกรรม และยังเป็นโอกาสในการแสวงหารายได้</p> <p>(คำเสนอแนะสำหรับสหกรณ์)</p> <p>คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ควรกำกับและควบคุมให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบโดยเคร่งครัด (กรณีส่งรายงานให้นายทะเบียนไม่ต้องมีคำแนะนำ และควรมีคำลงท้ายให้มีความหมายดังนี้:)</p> <p>จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง</p>

แนวทางการเขียนข้อสังเกต

ลำดับ	ข้อสังเกตที่ตรวจพบ	สาเหตุและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
	ข้อสังเกตต่อรายการในงบการเงิน	สาเหตุ
2	<p>(ระบุนายการบัญชี)</p> <p>เงินจ่ายล่วงหน้าค่าสินค้า</p> <p>(ระบุลักษณะของข้อสังเกต)</p> <p>สหกรณ์จ่ายเงินค่าสินค้าล่วงหน้า เป็นจำนวนมาก แต่ยังไม่ได้รับสินค้า จำนวน 1,300,000 บาท</p> <p>(ระบุวิธีการที่ตรวจพบ)</p> <p>จากการเข้าปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปีสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2562 พบสหกรณ์มีเงินจ่ายล่วงหน้าค่าสินค้าโดยที่ไม่ได้รับสินค้า จำนวน 1,300,000 บาท ค้างนาน เกินกว่า 2 ปี เมื่อตรวจสอบเอกสารการบันทึกบัญชี พบว่าผู้ช่วยผู้จัดการซึ่งผู้มีหน้าที่สั่งซื้อสินค้า จ่ายเงินโดยที่ไม่ได้รับสินค้า และประธานกรรมการซึ่งเป็นผู้มีอำนาจการอนุมัติการจ่ายเงิน อนุมัติการจ่ายเงินก่อน สหกรณ์ได้รับสินค้า โดยมีการขออนุมัติการซื้อสินค้าผ่านระเบียบและมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินสหกรณ์ชุดที่ ครั้งที่.../..... มติในการสั่งซื้อเคมีเกษตรจากผู้ขาย จำนวน 1,300,000 บาท</p>	<p>(สาเหตุให้ระบุผู้กระทำ/ผู้ละเว้น เรื่องใด)</p> <p>- ผู้ช่วยผู้จัดการ(หรือผู้มีหน้าที่จัดซื้อ) จ่ายเงินโดยที่ยังไม่ได้รับสินค้า</p> <p>- ประธานกรรมการ (หรือผู้มีอำนาจอนุมัติ) อนุมัติการจ่ายเงิน โดยที่ยังไม่ได้รับสินค้า</p> <p>(ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น)</p> <p>จากการจ่ายเงินค่าสินค้า จำนวน 1,300,000 บาท ก่อนการรับสินค้าจากผู้ขายและไม่ติดตามเรียกรับสินค้าจากผู้ขาย นานเกินกว่า 2 ปี สหกรณ์อาจจะไม่ได้รับสินค้าหรือเงินสดของสหกรณ์คืน</p> <p>(คำแนะนำสำหรับสหกรณ์)</p> <p>คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ควรเรียกให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รับผิดชอบขอชดใช้ค่าสินค้าจำนวนดังกล่าว</p>

แนวทางการเขียนข้อสังเกต

หมวด	ข้อสังเกตที่ตรวจพบ	สาเหตุและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
สังเกตต่อรายการในงบการเงิน		
3	<p>(ระบุนรายการบัญชี)</p> <p>เงินรับฝาก</p> <p>(ระบุลักษณะของข้อสังเกต)</p> <p>สหกรณ์รับฝากเงินจากบุคคลภายนอกที่ไม่เป็นสมาชิกของสหกรณ์</p> <p>ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 46 (5) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น หรือสมาคม ฌาปนกิจสงเคราะห์ซึ่งมีสมาชิกของสมาคมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝากเงินหรือนิติบุคคล ซึ่งมีบุคลากรหรือลูกจ้างไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝากเงิน ทั้งนี้ ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ (ระบุวิธีการที่ตรวจพบ)</p> <p>จากการตรวจสอบบัญชีประจำปีสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2562 โดยใช้เครื่องมือช่วยตรวจสอบ (Cats) ตรวจสอบข้อมูลการรับฝากเงินทุกบัญชี เปรียบเทียบข้อมูลสมาชิก พบมีข้อมูลผู้ฝากเงินไม่ตรงกับข้อมูลสมาชิก จำนวน 295 บัญชี เป็นเงิน 16,666,198.13 บาท และเมื่อเปรียบเทียบกับทะเบียนชื่อสมาชิก พบสถานะไม่เป็นสมาชิกตามจำนวนดังกล่าว</p> <p>การรับฝากเงินจากบุคคลภายนอกที่ไม่เป็นสมาชิก เพื่อนำเงินไปลงทุนใน..... ได้รับความเห็นชอบผ่านระเบียบมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการชุดที่.... ครั้งที่...../.....</p>	<p>(สาเหตุให้ระบุผู้กระทำ/ผู้ละเว้น เรื่องใด)</p> <p>- การรับฝากเงินจากบุคคลภายนอกที่ไม่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ เป็นการปฏิบัติไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>- การมีมติ ให้รับฝากเงินจากบุคคลภายนอกที่ไม่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เป็นมติที่ขัดต่อ พระราชบัญญัติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>และยังอาจเป็นช่องทางของการทุจริต เนื่องจากการตรวจสอบข้อมูลผู้ฝากเงินที่ไม่ใช่สมาชิกทำได้เป็นไปได้ยากกว่าผู้ฝากเงินที่เป็นสมาชิก</p> <p>(ข้อเสนอแนะสำหรับสหกรณ์)</p> <p>คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ควรงดและจ่ายเงินรับฝากจากบุคคลภายนอกที่ไม่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ เพื่อเป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม</p>

แนวทางการเขียนข้อสังเกต

หมวด	ข้อสังเกตที่ตรวจพบ	สาเหตุและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
สังเกตต่อรายการในงบการเงิน		
4	<p>ถูกหนี้เงินให้กู้</p> <p>(ระบุลักษณะของข้อสังเกต)</p> <p>สหกรณ์ให้เงินกู้แก่สมาชิกเกินกว่าระเบียบสหกรณ์ว่าด้วยการให้กู้และดอกเบี้ยเงินกู้ พ.ศ.2560 ข้อ 5 วรรค 3 ที่กำหนดวงเงินกู้ของสมาชิกไม่เกินรายละ 1,500,000.00 บาท</p> <p>(ระบุวิธีการที่ตรวจพบ)</p> <p>จากการตรวจสอบบัญชีประจำปีสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2562</p> <p>จากการเปรียบเทียบการจ่ายเงินกู้ในทะเบียนจ่ายเงินกู้ทุกรายการกับวงเงินกู้ที่กำหนดไว้ในระเบียบพบมีการจ่ายเงินกู้เกิน จำนวน 13 ราย เป็นเงินที่เกินกว่าระเบียบ จำนวน 20,586,784.00 บาท</p>	<p>(ระบุผู้กระทำ/ผู้ละเว้น เรื่องใด)</p> <p>- เจ้าหน้าที่สินเชื่อเสนอคำขอกู้ให้คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินกู้โดยไม่ได้ตรวจสอบวงเงินขอกู้ให้เป็นไปตามระเบียบสหกรณ์ฯ</p> <p>- ผู้จัดการ/หัวหน้าสินเชื่อ ไม่ได้ตรวจสอบรายงานคำขอกู้แต่ละรายให้เป็นไปตามระเบียบก่อนการนำเสนอคณะอนุกรรมการเงินกู้เพื่อพิจารณาอนุมัติ</p> <p>- คณะอนุกรรมการเงินกู้อนุมัติเงินกู้ไม่เป็นไปตามระเบียบสหกรณ์ฯ</p> <p>(ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น)</p> <p>การให้กู้แก่สมาชิกเกินกว่าระเบียบกำหนดส่งผลสมาชิกไม่สามารถชำระหนี้ได้ ซึ่งสหกรณ์จะต้องรับภาระค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น</p> <p>(คำแนะนำสำหรับสหกรณ์)</p> <p>คณะอนุกรรมการเงินกู้ ควรศึกษาและทำความเข้าใจในระเบียบสหกรณ์ฯ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ และเพื่อกำกับควบคุมให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ให้ปฏิบัติงานตามระเบียบสหกรณ์ฯ อย่างเคร่งครัด</p>